

Pozoruhodný je také seminární palác za katedrálou se zajímavou vstupní branou, kterou zdobí dvě sochy obrů. Knihovna uvnitř byla první lublaňskou veřejnou. Kromě množství vzácných svazků uchovává též bohatý interier včetně fresek na klenbě od italského malíře Giuglia Quaglia.

Od trojmostí vede podlouhlý komplex, jehož stěny spadají přímo do vody. Stavbu zdobí řady velkých oblých oken přerušené zjevnou inspirací antikou – jakousi napodobeninou chrámu se sloupy. Tolik lze vidět od řeky, ze strany je několik desítek metrů dlouhá stavba, lemována sloupovou kolonádou. Vsadíte si, kdo to má celé na svědomí? Plečnikův Market dodnes slouží jako tržiště plné obchůdků.

Projedete-li Marketem dojdete na další náměstí – je tu venkovní trh – pojmenované po dalším slovinském básníku Vodnikovi, jehož socha samozřejmě nechybí. A přes řeku se tu klene jiný unikátní most – Zmajski, neboli Dračí. Hezky kombinaci betonu a železa z roku 1901 střeží vždy dvojice bronzových symbolů města – draků. Zůstaňme ale na pravém břehu a pojďme vzhůru. Na hrad.

Lublaňský „hrad“

Přestože Lublaň obklopují vzdálené vrcholky slovinských hor, samotné město má jediný výrazný vršek. Kopec, jehož strategická poloha zajímala Ilyry, Kelty i Římany. Střed-

Lublaňský hrad je hlavní dominantou.

věký hrad tu vyrostl v 9. století. Pokud se vám nechce šlapat do kopce, vyveze vás nahoru turistický vláček, odjíždějící každou celou hodinu z Prešernovo trgu.

Zvenku nepůsobí hrad příliš majestátně, spíš jako chudý příbuzný všech skvostů dole pod ním. Výrazná bílá věž vyrůstající kontrastně ze zastřešené rozložitě stavby z tmavšího kamene. Přestože je Lublaň na svůj hrad pyšná a má ho ve znaku, i slovinský průvodce musí uznat, že vlastně o žádný hrad ani nejde. Spíše středověké opevnění.

Stavba se výrazně proměňovala v časech. To, co můžeme vidět dnes, započal v 15. století vévoda Fridrich III., pozdější císař. A dokončováno bylo o století až dvě později. Posléze hrad chátral a nějaký čas dokonce sloužil jako vězení. Pro Plečnika byla stavba korunou města a slovinskou kulturní akropolí. Měl ambiciózní plány, ale nedokázal je zrealizovat.

Národní a univerzitní knihovna je prací Plečnika

Rozsáhlá rekonstrukce začala až ve druhé polovině uplynulého století. Třeba bílá věž, již zdobí hodiny, vypadá takto zhruba dvacet let. A je dnes pro turisty jedinečnou rozhlednou. Menší, pětiboká věž, ukrývá dvě galerie. K nejstarším dochovaným částem hradu patří kaple zasvěcená sv. Jiřímu, patronu Lublaně, s krásnými freskami z 15. století.

Hrad je hlavně místem pro pořádání kulturních akcí či posezení u kávy v místním café. Už pro ten výhled na celé město sem ale chce zajít. A navíc zalesněný hradní kopec je jako stvořený pro klidné procházky.

Pravý břeh, levý břeh

V podhradí, stále na pravém břehu, by pozornosti neměla uniknout trojice náměstíček tvořících uličku souběžnou s nábřežím řeky. Mestni Trg, Stari Trg a Gornji Trg představují staré město. I tady najdete uprostřed barokní zástavby s gotickými prvky plno kavárniček a hospůdek. Projedete kolem Kostela sv. Floriana z konce 17. století a dojdete až na další náměstíčko – Levstikov Trg. Tomu vévodí jedna z nejstarších náboženských staveb města Kostel sv. Jakuba. Postavili jej jezuité v letech 1613 – 15. Původní dvě věže nepřekročily ono velké zemětřesení v roce 1895 a byly nahrazeny jednou jedinou, která je dnes nejvyšší věží Lublaně.

Mariánská svatyně na náměstí vznikla v 17. století jako výraz vděku, že se Turci při tažení Evropou zemi vyhnuli. Je to už ohehraná písnička, ale architektonické prvky dodávající

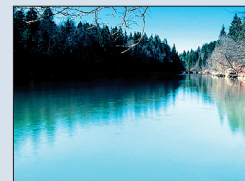
TIPY NA VÝLET

Díky relativně malé rozloze Slovinska je většina zajímavých míst z Lublaně snadno dostupná. V nejbližším okolí jsou tato:

Ljubljana Barje – rozsáhlé močály rozkládající se v těsném jihozápadním sousedství města. Archeologické nálezy ukázaly, že tu existovalo osídlení již 2 tisíce let př. n. l. Mnoho stop tu lze nalézt i po Římanech. Oblast patří k nejzajímavějším částem Slovinska s bohatou flórou a faunou, zvláště pak množstvím druhů chráněných ptáků.

Šmarna Gora – 667 metrů vysoká hora s Mariánskou kaplí na vrcholku a krásnou vyhlídkou leží jen 9 km severně od města.

Zbiljsko jezero – rekreační místo pro vodní sporty, rybolov, 14 km severně.

Polhov Gradec – město v srdci Polhograjských Dolomit, starobylý hrad ze 16. století, barokní Neptunova fontána, věž s hodinami, naleziště římských památek, 14 km západně.

Smledniški grad – zřícenina středověkého hradu leží krásně posazená v kopcích, 16 km severně.

Škofja Loka – jedno z nejstarších slovinských měst s množstvím historických památek a hradem, v němž je etnologické a historické muzeum, 21 km severozápadně.

Časopis IN spolupracuje s řadou průvodců
Lonely Planet,
které v češtině
vydává nakladatelství
Svojtka & Co.

 SVOJTKA & Co.
NAKLADATELSTVÍ